

فصل ۶

نفت و گاز

به دلیل اهمیت فعالیتهای نفت و گاز در اقتصاد ایران، یک فصل جدا از فصلهای معدن و صنعت به اطلاعات آماری آن اختصاص داده شده است. اطلاعات آماری ارائه شده در این فصل، از شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی ایران منطقه البرز و شرکت گاز استان البرز دریافت شده است.

تعاریف و مفاهیم به کار رفته در این فصل به شرح زیر است:

نفت سفید: نفت سفید برشی از نفت خام و متشکل از سه نوع هیدروکربور پارافینی، نفتینی و آروماتیکی می باشد. این فرآورده به عنوان سوخت گرمایشی و سوخت مراکز حرارتی به کار می رود و یکی از مواد اصلی تشکیل دهنده سوخت جت است.

نفت کوره: نفت کوره از بازمانده تقطیر نفت خام در برجهای تقطیر پالایشگاه به دست می آید این فرآورده به سبب دارا بودن هیدروکربورهای سنگین، به آسانی

نمی سوزد و یکی از سوخته های عمده کشتیها و واحدهای بزرگ صنعتی از جمله نیروگاههای برق به شمار می رود.

بنزین موتور: بنزین موتور آمیزه ای است از هیدروکربورهای به طور عمده حلقوی و ایزومره با نسبتهای متفاوت که برای افزایش درجه آرام سوزی آن، برخی از ترکیبات آلی به آن اضافه می شود.

گاز مایع: گاز مایع مخلوطی است از پروپان و بوتان نرمال که در اثر شرایط محیط و مصرف، نسبت حجمی این دو ماده در مخلوط تغییر می یابد و در تحت فشاری حدود ۱۱۰ - ۱۰۰ پوند بر اینچ مربع به صورت مایع در می آید.

مشترک گاز: عبارت است از شخص حقیقی یا حقوقی که طبق روش پذیرش متقاضیان گاز پس از تحویل مدارک مورد نظر و پرداخت حقوق و هزینه های متعلقه، مشخصاتش در دفتر پذیرش اشتراک ثبت شده و شماره اشتراک به وی اختصاص یافته باشد.

انشعاب گاز: به خطوطی که جهت ارسال گاز از خطوط انتقال، خطوط تغذیه و شبکه تا ایستگاه اختصاصی مشترک نصب می شود انشعاب اطلاق میگردد.

نفت گاز: نفت گاز فرآورده ای است که بعد از برش نفت سفید به دست می آید و به عنوان سوخت ماشین آلات کشاورزی و صنعتی و سوخت تعدادی از وسایل نقلیه عمومی و تأسیسات حرارتی به کار می رود.

مصرف کننده گاز: به مشترکینی اطلاق می گردد که جریان گاز آنها پس از طی مراحل اشتراک پذیری راه اندازی شده باشد.

تذکر: در سال ۱۳۹۰ توسعه شبکه های گازرسانی در شهرها و اولویت بخشی به مسکن مهر انجام شده است.

گزیده اطلاعات

در سال ۱۳۹۱ تعداد جایگاههای عرضه فعال مواد سوختی در استان البرز ۱۰۶ مورد بوده است که از مجموع ۲۲۶۶۴۸۴ متر مکعب فروش متوسط سالانه مواد سوختی در این جایگاه ها ۷۸۰۹۳۰ مترمکعب بنزین ، ۴۷۰۶۳ متر مکعب بنزین سوپر ، ۶۵۹۳۷۳ مترمکعب نفت گاز ، ۴۳۷۶۲ متر مکعب نفت سفید و ۷۳۵۳۵۶ متر مکعب نفت کوره فروخته شده است .

در سال مذکور از مجموع ۱۶ شهر تعداد ۱۴ شهر گاز رسانی شده و تعداد کل روستاهای گازرسانی شده استان نیز معادل ۱۱۳ روستا می باشد.

همچنین در این سال از مجموع ۵۲۸۵ انشعاب گاز ، ۵۱۱۵ انشعاب خانگی و تجاری و ۱۷۰ انشعاب صنعتی به مشترکین واگذار شده است .

در سال ۱۳۹۱ میزان مصرف گاز طبیعی استان معادل ۴۲۱۰ میلیون مترمکعب بوده است که از مجموع ۶۲۹۳۷۴ مصرف کننده ، ۶۲۷۶۷ مصرف کننده خانگی - تجاری و ۱۷۰ مصرف کننده نیز صنعتی بوده اند .

۶-۱- مصرف انواع فرآورده‌های نفتی

سال و شهرستان	جمع ^(۱) (مترمکعب)	گاز مایع (تن)	سوخت‌های هواپیما ^(۲)		بنزین (مترمکعب)	نفت سفید (مترمکعب)
			JP۴ (حلب)	ATK (لیتر)		
.....۱۳۹۰	۲۳۱۶۴۸۶	۶۳۸۶۰	-	-	۷۶۸۳۰۲	۴۱۷۱۲
.....۱۳۹۱	۲۲۶۶۴۸۴	۶۱۰۹۳	-	-	۸۲۷۹۹۳	۴۳۷۶۲
.....اشتهارد ^(۳)	-	-	-	-	-	-
.....ساوجبلاغ	۴۵۷۸۴۴	۲۲۲۹۳	-	-	۱۵۶۳۷۶	۱۹۵۵۷
.....طالقان ^(۳)	-	-	-	-	-	-
.....کرج	۱۸۰۸۶۴۰	۳۸۸۰۰	-	-	۶۷۱۶۱۷	۲۴۲۰۵
.....نظرآباد ^(۳)	-	-	-	-	-	-

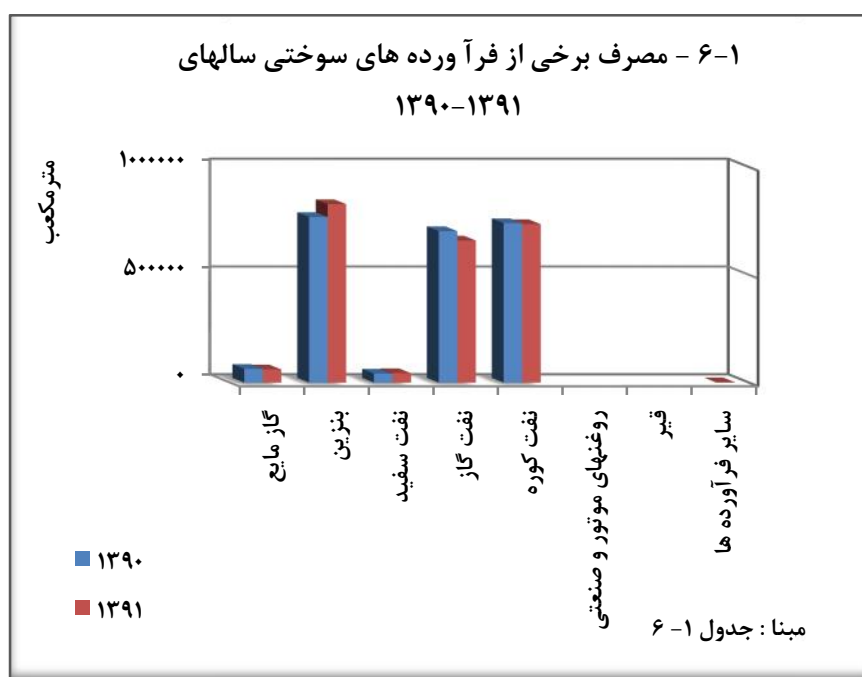
سال و شهرستان	نفت گاز (مترمکعب)	نفت کوره (مترمکعب)	روغن‌های موتور و صنعتی ^(۱) (مترمکعب)	قیلر	سایر فرآورده‌ها
.....۱۳۹۰	۷۰۲۸۳۴	۷۳۹۷۷۸	-	-	-
.....۱۳۹۱	۶۵۹۳۷۳	۷۳۵۳۵۶	-	-	۱۳۳۳
.....اشتهارد ^(۳)	-	-	-	-	-
.....ساوجبلاغ	۲۲۶۴۷۹	۵۵۴۳۲	-	-	۲۳۸
.....طالقان ^(۳)	-	-	-	-	-
.....کرج	۴۳۲۸۹۴	۶۷۹۹۲۴	-	-	۱۰۹۵
.....نظرآباد ^(۳)	-	-	-	-	-

۱- روغن‌های موتور از طریق بخش خصوصی توزیع می‌شود.

۲- سوخت هواپیما از طریق مرکز سوختگیری مهرآباد تأمین می‌شود.

۳- تقسیم بندی شرکت ملی پخش با تقسیمات کشوری متفاوت است مثلاً ممکن است چندین شهرستان زیر نظر یک ناحیه اداره شود یا ممکن است یک بخش خود یک ناحیه باشد بنابراین آمار بصورت ناحیه ارائه می‌شود.

مأخذ- شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه البرز.

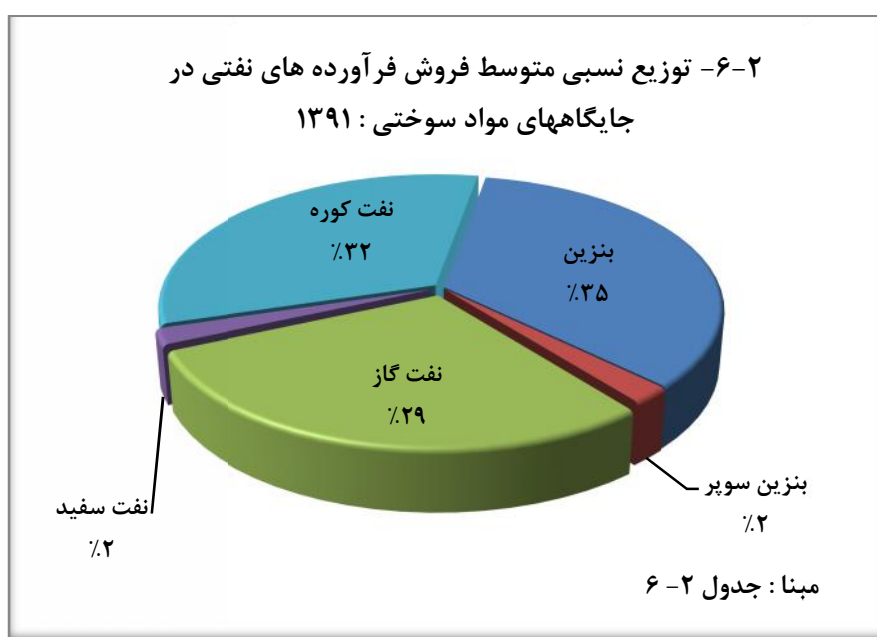
۶-۲- جایگاه‌های مواد سوختی، تعداد نازل‌ها و فروش متوسط آن‌ها

جایگاه‌های عرضه فعال											سال و شهرستان
CNG	LPG	دو منظوره	در حال احداث	سریع النصب	سیار	مجتمع خدماتی	سکودار	اختصاصی	شرکتی	جمع کل	
۳۴	۰	۹	۵	۰	۰	۰	۰	۴۸	۲	۹۸	۱۳۹۰
۳۵	۰	۱۰	۷	۰	۱	۱	۰	۵۰	۲	۱۰۶	۱۳۹۱
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(۱) اشتهارد
۹	۰	۳	۲	۰	۰	۱	۰	۱۴	۰	۲۹	ساوجبلاغ
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(۱) طالقان
۲۶	۰	۷	۵	۰	۱	۰	۰	۳۶	۲	۷۷	کرج
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(۱) نظرآباد

فروش متوسط سالانه (متر مکعب)						تعداد نازل‌ها					سال و شهرستان
نفت کوره	نفت سفید	نفت گاز	بنزین سوپر	بنزین	جمع	CNG	نفت گاز	بنزین سوپر	بنزین	جمع	
۷۲۹۷۷۸	۴۱۷۱۲	۷۰۲۸۳۴	۴۵۶۱۴	۷۲۲۶۸۸	۲۲۴۲۶۲۶	۲۵۶	۹۸	۱۰۶	۷۶۹	۱۲۲۹	۱۳۹۰
۷۳۵۳۵۶	۴۳۷۶۲	۶۵۹۳۷۳	۴۷۰۶۳	۷۸۰۹۳۰	۲۲۶۶۴۸۴	۲۶۲	۹۸	۱۳۸	۷۶۱	۱۲۵۹	۱۳۹۱
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(۱) اشتهارد
۵۵۴۳۲	۱۹۵۵۷	۲۲۶۴۷۹	۸۴۵۳	۱۴۷۹۲۳	۴۵۷۸۴۴	۶۴	۴۸	۳۸	۲۰۷	۳۵۷	ساوجبلاغ
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(۱) طالقان
۶۷۹۹۲۴	۲۴۲۰۵	۴۳۲۸۹۴	۳۸۶۱۰	۶۳۳۰۰۷	۱۸۰۸۶۴۰	۱۹۸	۵۰	۱۰۰	۵۵۴	۹۰۲	کرج
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(۱) نظرآباد

۱- تقسیم بندی شرکت ملی پخش با تقسیمات کشوری متفاوت است مثلاً ممکن است چندین شهرستان زیر نظر یک ناحیه اداره شود یا ممکن است یک بخش خود یک ناحیه باشد بنابراین آمار بصورت ناحیه ارائه می شود.

مأخذ- شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه البرز.

۳-۶- تعداد شهرها و روستاهای گاز رسانی شده و تعداد انواع انشعاب، تعداد مصرف کننده و مقدار مصرف گاز طبیعی

سال و شهرستان	تعداد شهرهای هر شهرستان	تعداد شهرهای گاز رسانی شده	تعداد روستاهای گاز رسانی شده ^(۱)	تعداد انشعاب		
				جمع	خانگی - تجاری	صنعتی
.....۱۳۹۰	۱۶	۱۴	۱۰۲	۱۲۵۱۳	۱۱۹۸۱	۵۳۲
.....۱۳۹۱	۱۶	۱۴	۱۱۳	۵۲۸۵	۵۱۱۵	۱۷۰
.....اشتهارد	۱	-	-	۱۷۰	۱۰۷	۶۳
.....ساوجبلاغ	۵	۵	۶۵	۳۱۲۳	۳۱۱۰	۱۳
.....طالقان	۱	۰	-	-	-	-
.....کرج	۷	۷	۱۲	۱۶۹۱	۱۶۳۲	۵۹
.....نظرآباد	۲	۲	۳۶	۳۰۱	۲۶۶	۳۵

سال و شهرستان	مصرف گاز طبیعی ^(۲) (میلیون مترمکعب)	تعداد مصرف کننده		
		جمع	خانگی - تجاری	صنعتی
.....۱۳۹۰	۴۷۱۲	۵۶۳۲۸	۵۵۷۹۶	۵۳۲
.....۱۳۹۱	۴۲۱۰	۶۲۹۳۷	۶۲۷۶۷	۱۷۰
.....اشتهارد ^(۲)	-	۸۴۳	۷۸۰	۶۳
.....ساوجبلاغ	۲۴۱	۱۸۶۲۵	۱۸۶۱۲	۱۳
.....طالقان	-	-	-	-
.....کرج ^(۲)	۳۵۵۴	۴۰۸۷۰	۴۰۸۱۱	۵۹
.....نظرآباد	۴۱۵	۲۵۹۹	۲۵۶۴	۳۵

۱- آمار مربوط به تعداد روستاهای گازرسانی شده تا پایان سال ۹۱ است.

۲- آمار مربوط به مصرف گاز طبیعی اشتهارد در آمار کرج منظور شده است.

مأخذ- شرکت گاز استان البرز.